

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 29. 7. 2020

ZA ÚSPĚCHEM ČESKÉHO HISTORICKÉHO ATLASU STOJÍ I AKADEMICI UJEP

Cenu Akademie věd ČR za mimořádný výsledek výzkumu, experimentálního vývoje a inovací získalo dílo, na němž se autorsky podíleli také akademičtí pracovníci katedry geografie Přírodovědecké fakulty UJEP.

Český historický atlas. Kapitoly z dějin 20. století. Spojil vědce z Historického ústavu Akademie věd ČR, Fakulty stavební ČVUT, Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a také právě z UJEP. Konkrétně se jedná o **doc. Jana D. Bláhu** a **dr. Silvii R. Kučerovou**.

Jak už z názvu ceny vyplývá, nový průvodce na cestách českými dějinami, zejména minulého století, zaujal svojí **mimořádností a inovativností**. Osvědčený autorský tým, ověřený již cenami AV ČR a Magnesia Litera za Akademický atlas českých dějin z roku 2014, si pro tvorbu oceněného atlasu záměrně nevybral prosté chronologické hledisko, kde by zanikly jedinečnost, specifická a přetrvávající aktuálnost témat charakteristické pro 20. století.

„Vzhledem k náročnosti zpracování tak komplexního historického období, jakým právě 20. století bezesporu bylo, jsme, mimo jiné, garantovali přesah geografie do dalších oblastí přírodních i společenských věd,“ vysvětluje doc. Bláha z PŘF UJEP.

Přístup autorů ke zpracování atlasu byl ovlivněn hned několika důležitými aspekty:

- 20. století bylo obdobím naplněným děním, které se prolíná do současnosti, a je vnímáno jako součást historické a kolektivní paměti,
- některé významné poznatky nebylo možné zpracovat kartografickou metodou z důvodu možnosti vzniku nevyváženosti pokrytí tematickým obsahem, a to nejen s ohledem na nedostatek relativně přesných topografických údajů vyplývajících z výzkumu historických zdrojů, ale také kvůli jejich roztržitosti a nesourodosti,
- pojetím hierarchizace (stupeň důležitosti, nadřazenost/podřazenost), kategorizace a zevšeobecnění údajů pro potřeby map malých měřítek,
- znázorněním hranic území a jejich proměn v dílčích časových meznících společně na jedné komplexní mapě (autorský tým byl limitován rozměry tištěného atlasu a s nimi souvisejícími měřítky jednotlivých map).

„Osobně jsem se podílel na přípravě koncepce atlasu a metodickém vedení kolektivu, autorsky pak na několika mapách a textech, nicméně s kolegy jsme měli v obecné rovině i podíl na výběru fotografií,“ říká Jan Daniel Bláha a dr. Silvie Rita Kučerová ho doplňuje: *„Zejména u výběru vizuálního materiálu je důležité, aby nebyl jen pouhou ilustrací, ale měl i obsahový a didaktický potenciál. Autorsky jsme řešili především část věnovanou poutním místům.“*

Každý příběh má množství svých „perliček“ a jiné to není ani v tomto případě pro akademika UJEP. *„Na Akademický atlas českých dějin jsem v roce 2014 napsal mezi recenzemi výjimečně ne zcela pozitivní reakci, takže mě pro nový atlas pozvali do týmu. Kritika je dobré mít ve svých řadách,“* vzpomíná s úsměvem doc. Bláha.

V současné době je připravována digitální online verze atlasu v české a anglické jazykové mutaci, která přinese, díky své digitální povaze, také dynamické mapy. Zájemci se na ni mohou těšit na podzim 2020.

Český historický atlas. Kapitoly z dějin 20. století předkládá vybrané kartograficky ztvárněné historické události, které stále oslovují odbornou i širší laickou veřejnost, ale i témata dosud nezpracovaná. Nabízí pohled na dějinný vývoj v čase a prostoru tak, jak jej umožňují tištěné (analogové) analytické i komplexní mapy, s určitou mírou státnosti, ale zároveň s předností stability tištěných médií oproti internetovým. Vznikl v rámci projektu Český historický atlas podpořeného Ministerstvem kultury ČR, jehož nositeli jsou Historický ústav AV ČR a ČVUT v Praze.

Odkaz na fotografie k volnému užití:

<https://filesender.cesnet.cz/?s=download&token=4b03ec38-4b84-5e21-2bf0-f66a775e3b93>

Legenda k fotografiím:

01 Český historický atlas

02–03 ukázky z Českého historického atlasu

04 Část týmu při přípravě atlasu na Historickém ústavu AV ČR (leden 2018)

05 z prezentace Českého historického atlasu v knihkupectví Academia Praha (únor 2020)

#MyJsmeUjep

#PribehUJEP

#UniverzitaSeveru

#NaSever

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí